

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia XXIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

exigere videtur, ambulare via quoad potest secundum
rioni. Idque maximè, si agatur de necessariis ad
salutem necessitate medii: v.g. de dolore requisi-
to ad validam absolutionem; quia licet opinionis
probabilitas, sufficere attritionem cognitam, ex-
cusat à peccato formaliter, non tamen supplet ne-
cessaria necessitate medii.

CONFERENTIA XXIV.

32. A Liter à prædictis, de securè sequenda opi-
nione minus probabili & minus tuta, sen-
tunt communiter doctores de Ministro Sacra-
torum: de Medico & Chyrurgo: de judice, con-
siliario & Advocato: de quibus proinde sit

RESOLUTIO universalis: Quando potest
practicari sententia certa, vel practicè probabi-
lier, nunquam licet sequi opinionem speculativè
tantum vel minus probabilem, quoties agitur non
de sola honestate actionis operantis, sed etiam de
valore vel efficacia actionis in ordine ad aliquem
effectum dubium cum periculo peccati vel gravis
mali; idque saltem vi pacti alicujus impliciti tali
officio vel exercitio annexi. Ita Patrit. cit. n. 50,
ex communi doctrina apud Laym. Marchant. Bar-
di, &c.

Ratio universalis est; quia quando adest &
practicari potest sententia certa, vel practicè pro-
babilior (scilicet in ordine ad aliquam actionem
exercendam, quæ sit efficax ad aliquem effectum
dubium cum periculo peccati, vel alterius gravis
mali) tunc opposita opinio practicè nec probabi-
lis, nec tuta censenda est sed periculosa: atqui

C 2

vo-

voluntariè relinquens sententiam certam ac tutam nullaque urgente necessitate sequens opinionem practicè incertam ac periculosam, convincitur voluntariè exponere periculo peccati, vel alius gravis mali; & consequenter actu peccati igitur, &c.

Dicitum est in Resolutione, quando agitur non sola honestate actionis, sed de valore & efficacia ad quem effectum dubium cum periculo peccati, vel alius gravis mali. Quia nimur ipsa honestas actionis pendet solum à prudenti dictamine rationis: quæcunque ergo opinio (minus vel minus probabilis ac tuta) rectæ rationi conformis est, eam licite sequitur. At verò valor vel efficacia actus respectu sui effectus, non pendet direcè & principaliter à dictamine rectæ rationis, sed aliud ex propriis principiis, v. g. *Valor Sacramentorum ad causandam gratiam, ab institutione Christi Ecclesiam tradita: efficacia medicina ad conferendam sanitatem, ex natura & qualitate rei applicata: equalitas judicij ex merito cause, &c. dependet;* atque ad ejusmodi actus validè & cum effectu exercitos accedit distincta obligatio, ut potè Religionis charitatis, vel etiam justitiae ex vi pacti saltem impliciti in tali officio vel exercitio suppositi; utimox exempla demonstrabitur: igitur in ejusmodi exercitis actibus non sufficit sequi quodlibet iudicium vel dictamen nostræ rationis, quomodolibet probabile; sed oportet sequi iudicium & opinionem quoad fieri potest, certiorem & securiorem excellentem periculum nullitatis cum periculo peccati, vel gravi damno proximi. Unde

Sequuntur

Sequitur I. Licet probabile sit speculativè dari materiae parvitatem circa castitatem quoad aliquos aspectus vel tactus impudicos, minimè tamen probabile practicè, ob gravissimum periculum in materia tam picea. II. Esto probabile, appareat venatori, id, quod videt in vepribus, esse feram, inde tamen non sit probabile practicè, quod possit ejaculari in illud ob periculum, né forte sit homo, & sic committat homicidium. Ex dictis in hac Conferentia solvuntur etiam seqq.

CONFERENTIA XXV.

33. Robabile est, aquam rosaceam, cerevisiam, lixivium, & carnis brodium esse substantia liter aquam: item ordinariam formam Baptismi, Ego te baptizo in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, æquipollere alteri; Ego te baptizo in nomine genitoris, & geniti, & spirati: licetne ergo in administratione Baptismi Ministro se accommodare his opinionibus probabilibus?

RESOLUTIO: non licet; nisi necessitas aliud urgeat. Ita doctores communiter. Et indicat S. Augustinus lib. 1. de Baptismo, contra Donatum dicens; graviter quis peccaret in rebus ad salutem animæ pertinentibus, eo solo, quod certis incertæ præponeret. Cum ergo certa & tutissima sit sententia ex institutione Ecclesiæ ad validè administrandum baptismum, requiri aquam naturalem, & hanc formam à Christo præscriptam, Ego te baptizo in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, idque sit ad animæ salutem necessarium, secundum S. Augustinum graviter peccat, qui adhibet aliam materiam vel formam.

C 3

Dicē